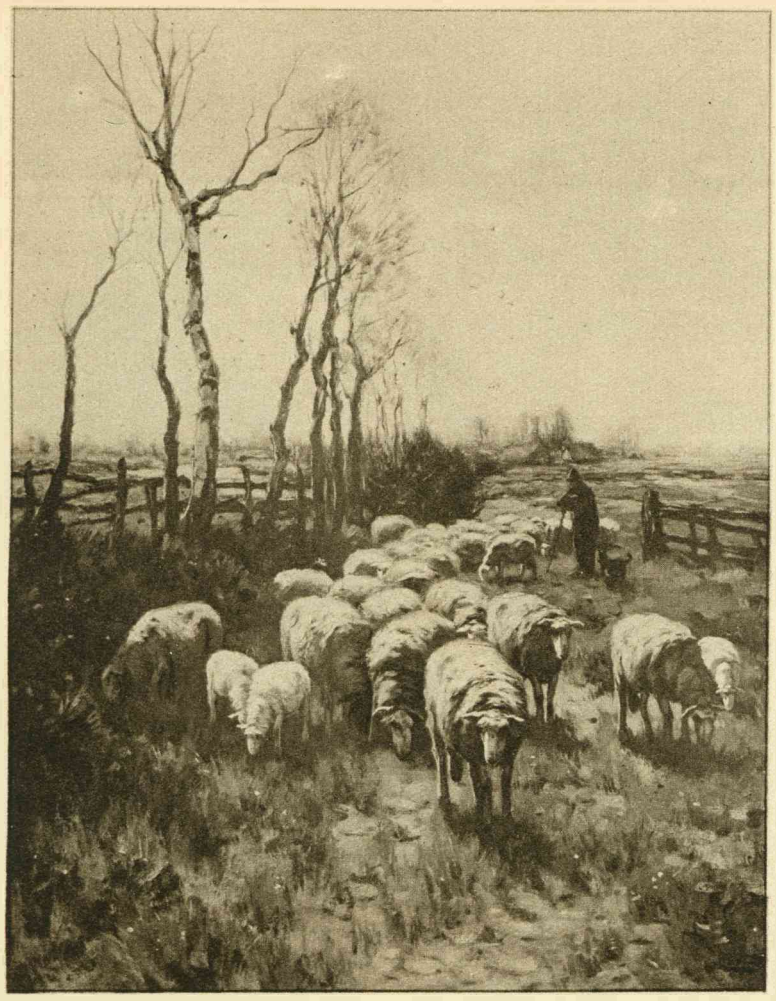
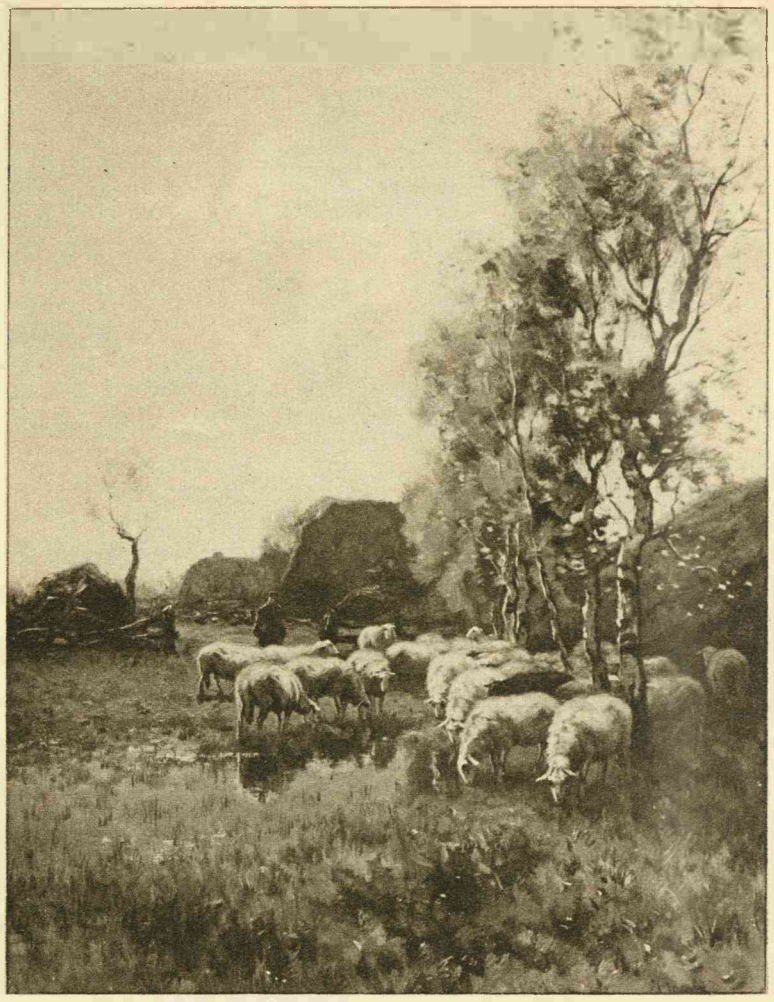


J. K. LEURS. — Weidende schapen.

J. K. Leurs

We weten het niet precies meer, maar we meenen, dat het Jacob Maris was, die, toen men hem eens over de moeilijkheden van het schilderen polste, moet geantwoord hebben: „O, schilderen, dat is heel gemakkelijk. Je zet maar de juiste kleur op de juiste manier op de goeie plaats." Het is even verrassend van eenvoudigheid als kostelijk van humor, en menige schilder die er van hoorde zal meesmuilend de juistheid van het recept erkend hebben, maar tevens begrepen hebben, welk een verachting er uit sprak voor de vele roemzuchtigen en ijdelen die het nooit verder brengen dan een schromelijk dilettantisme.

Leurs heeft de moeilijkheden van het vak juist op het atelier der Marissen leeren kennen en overwinnen. Vooral Willem Maris, die zijn groei met veel interesse en vriendschap volgde, is voor zijn kunst van beteekenis geweest. De Marissen waren uiterst streng in hun critiek, al uitte die zich in een welwillenden vorm en het is bekend genoeg dat zij meermalen de juistheid van hun oordeel metterdaad bewezen door zelf den kwast ter hand te nemen en den verrasten jongen schilders in een kwartiertje wondermooi voor oogen te tooveren, datgene waarnaar zij dagen, weken ja maanden lang vergeefs gezocht en gepoogd hadden. Doch deze buitenkansjes vielen den toevalligen gelukkigen meer te beurt vóór Leurs' tijd. Maar toch zullen de Marissen hem nog in de overtuiging gesterkt hebben, dat een schilderij werkelijk een schilderij moest zijn, een niet alléen door de lijst van de omgeving afgesloten iets, dat in een geheel van harmonisch geëquilibreerde compositie-lijnen een afgerond beeld der natuur vormde. Want niet alleen ontwikkelde zich de toen nog jonge Hagenaar, die zich vol moed in den picturalen struggle for life had geworpen, mettertijd tot iemand die door de makkelijkheid waarmee hij penseel en teekenstift hanteert zich een echt schilder toonde, maar ook deed hij zich kennen als iemand die een mooie compositie in elkaar wist te bouwen en die een nauwgezette studie der natuur aan een vlotte fantasie verbond, welke hem vaak in staat stelde het simpelste gegeven tot een boeiend onderwerp te ontwikkelen. Hij heeft zich niet als zoovelen tot de aanvaarding van de uiterste consequenties van het impressionnisme laten vervoeren. Al is zijn opvatting die der Haagsche impressionnisten, zijn gemoed als het hunne gevoelig voor de wisselende stemmingen der natuur, voor het mouvement van machtig boven het water en landschap zich welvende wolkenluchten, zijn stijl is er daarom niet minder „teekenachtig" om. Hij is uit, niet minder dan zij het waren, op een mooi geval, een boeiend spel van licht en donker, maar in de teekenachtige makelij van zijn vlot en deugdelijk geschilderde landschappen, zijn riviergezichten met zeilende tjalken en oevers met grazend vee, zijn hei- en bosch-zoomen met schapen, zijn open boschplekken met houtladende boeren openbaart zich toch meteen een gevoel voor het karakteristieke, het bij uitstek typische, de pikante lijn van een geval. Hij weet het bijkomstige onderdanig te maken aan het hoofdmotief, zijn landschapplans rustig te ontwikkelen en te laten uitvloeien in den mijmerenden toon der Hollandsche verschieten en, zoo noodig, te bekronen met het frappante licht en donker van een boeiend wolkenspel. Leurs werkt veel in de omgeving van den Haag en het Dekkersduin, maar ook in de buurten van Renkum, Wageningen en Rhenen en overal elders in het Hollandsche heide-, rivier- en waterlandschap waar hij z'n schilder- en teeken-achtig mooi vandaan haalt en waar zijn schildershart nooit genoeg van kan vertellen.



J. K. LEURS. — Drinkende schapen. *(foto's M. M. Couvée)*

DE GELUKSBOOM

DOOR PIET VERSCHUUR

Mijn vriend Bartelsman en ik deden ons tegoed aan een heerlijk diner, dat hij betaalde. Ik was zoo in mijn nopjes als een man met een leege beurs en een dito maag dat aan een welvoorziene tafel wezen kan. Bartelsman was niet in zijn nopjes, hoewel daar absoluut geen reden voor was, want hij had juist, wat hem al meer gebeurd was, een kleine erfenis ontvangen; dezen keer was 't vijfduizend gulden.

„Wat doet nou een ondernemend man met zoo'n schijntje!" mopperde hij: „Absoluut niets. Het is net genoeg om hem al zijn lust in werken te ontnemen! Hoe gauwer ik het kwijt ben, hoe beter, dan kan ik weer denken over dingen waar ik juist aan bezig was, toen ik het geld ontving!"

Bartelsman had altijd groote plannen, plannen waarbij vijfduizend gulden niets beteekenden; waarbij alleen het tiendubbele eenig gewicht in de schaal had kunnen leggen. Die plannen hadden al zijn kleine erfenissen opgeslokt en opdat dit ook niet met de laatste gebeuren zou, besloot hij het zoo spoedig mogelijk op te maken. Je kunt je dus zijn onaangename stemming verklaren.

„Waarom zou ik er nou niet ereis een lekker leventje van nemen?" zei hij op zwaarmoedigen toon.

Ik was het volkomen met hem eens, terwijl ik me rijkelijk bediende van een overheerlijke mayonnaise, om die dadelijk daarop met Haute Sauterne weg te spoelen. Aangezien mijn tafelgenoot zoo droevig gestemd was, maakte ik het hem niet lastig met vragen. Tusschen de gerechten door keek ik de kranten eens in. Ik bepaalde me uitsluitend tot 't binnenlandsch nieuws, de oorlogsberichten zorgvuldig mijdende. Waarom zou ik mijn eetlust bederven?

Ik had juist de laatste hand geslagen aan een „darne de saumon en gelée", toen een bericht dat ik las oorzaak was, dat een deel van de heerlijke zalmmoot het verkeerde keelgat inging.

Bartelsman keek boos op.

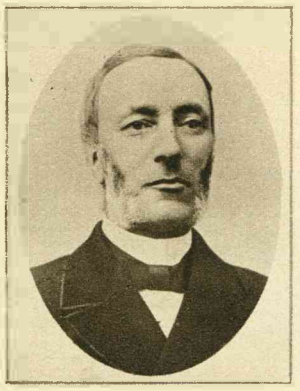
„Wat scheelt jou opeens?" vroeg hij. Ik had hem blijkbaar in het ontwerpen van een grootsch plan gestoord. Ik veegde de tranen uit mijn oogen.

„Luister, vriend," zei ik, toen mijn hoesten bedaard was. „Er staat hier een correspondentie uit Delden, die je van belang zult vinden."

En toen las ik:

„Een zeer merkwaardig voorval heeft hier in het dorp „plaats gehad. Een boerenarbeider, Janus Grup, in „dienst bij Teunis Barnhoorn, boomkweeker alhier, viel „bij het vruchtenplukken uit een appelboom. Ofschoon hij „van een hoogte van bijna zeven meter viel, had hij zich „niet in 't minst bezeerd. Dit gebeurde drie dagen ge„leden. Doch stel je zijn verbazing en vreugde voor, toen hij „gisteren thuis komende „vernam dat op zijn lot „in de Staatsloterij de „hoogste prijs gevallen „was en dat die prijs „was uitgekomen op den „dag dat hij uit den „boom gevallen was.

„Dit voorval staat „niet op zichzelf. Bij nader onderzoek" (schrijft de correspondent verder) „is mij gebleken, „dat twee andere per„sonen op verschillende „tijdstippen uit denzelf„den boom gevallen wa„ren zonder zich te be„zeeren en dat beide „keeren dit ongeval ge„volgd was door een ge„luk. Twee jaar geleden „viel Barnhoorn zelf uit „den boom en kreeg (hij „was sinds jaren stok„doof) onmiddellijk zijn „gehoor terug. Een jaar „geleden viel een jon„gen, Peter Klomp, die „aan het appels stelen „was uit denzelfden „boom, zonder eenig „letsel te bekomen. Ge-

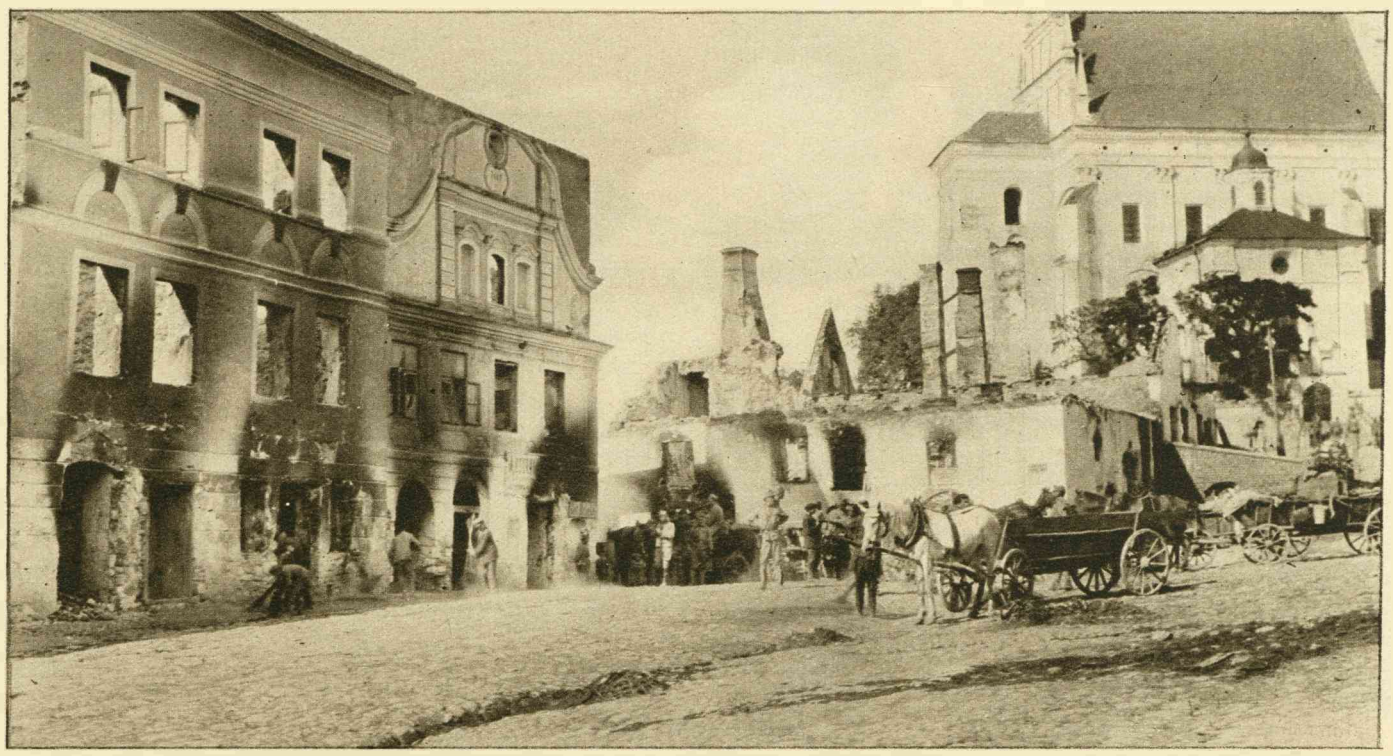


P. K. DOMMISSE. †



B. A. H. LENDERINK.

Te Vlissingen overleed de heer P. K. DOMMISSE, emeritus predikant bij de Ned. Herv. Gemeente. De overledene was ridder in de Orde van Oranje-Nassau en lid van het Zeeuwsch Genootschap voor Wetenschappen. — De heer B. A. H. LENDERINK, Commissaris van Politie te Zutfen, waar hij 25 jaar als zoodanig in functie was, heeft wegens een ongeneeslijke oogkwaal, zijn eervol ontslag gevraagd en verkregen. Hij was vooral bekend door den ijver, waarmee hij de belangen der Nederlandsche Politie-Organisatie voorstond en bevorderde.



WAT DE DUITSCHERS VINDEN . . .

Duitsche en Oostenrijksche soldaten, bezig met het opruimingswerk in een door de teruggetrokken Russen verwoeste stad in Russisch-Polen. De naam der plaats was door de censuur geschrapt.